

РАЗВОЈНИ ПЛАН ШКОЛЕ ЗА ПЕРИОД 2025 - 2030. ГОДИНЕ



Гроцка, 2025. године

УВОД

Средња школа у Гроцкој је образовно васпитна установа која се непрекидно мења и развија а све у жељи да унапреди свој рад како би у условима савременог друштва понудила квалитетно и примењиво знање у областима различитих профила за које се наши ученици опредељују. Имајући у виду потребу наставника, ученика, родитеља и локалне заједнице, чланови Стручног актива за развојно планирање су израдом овог документа показали да су свесни свих промена у процесу образовања и да су у достизању квалитета неопходни јасни циљеви и задаци. Наравно да постоје и слабости које ћемо покушати да превазиђемо и отклонимо. Отуда је и један од најважнијих докумената које школа доноси Школски развојни план. Сви неопходни елементи Плана регулисани су Законом о основама система образовања и васпитања Републике Србије и Законом о средњем образовању.

У изради Развојног плана активно су учествовали сви релевантни актери: чланови Стручног актива за развојно планирање у сарадњи са Тимом за самовредновање, психолошко-педагошком службом, координаторима за практичну наставу, наставници кроз рад стручних већа и тимова, ученици преко Ученичког парламента, родитељи кроз Савет родитеља, као и представници локалне заједнице. Њихов допринос је био од суштинског значаја у анализи потреба, дефинисању приоритета и креирању развојних циљева. На основу извештаја о самовредновању у целини, извештаја о остварености стандарда образовних постигнућа и других индикатора квалитета рада, израђен је Развојни план „Средње школе“ у Гроцкој за наредних пет година.



ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

„Ту мирно протиче Дунав“

Пуни назив школе	Средња школа
Адреса	Ужичка 2, Гроцка
Телефон	011/ 85-01-460, 011/ 85-01-325, 011/ 85-00-531
Веб сајт	srednjaskolagrocka.edu.rs
И-маил	srednja.skola.grocka@gmail.com
Број одељења у школи	27
Број ученика у школи	552
Језик на ком се изводи	српски
Број смена у школи	2 смене

Наша Средња школа у Гроцкој је по много чему препознатљива и посебна. Окружена зеленилом, великим школским двориштем и трим стазом. Не прође ниједно пролеће а да нас не посете роде које на оближњем далеководу брижно одгајају свој подмладак. У непосредној близини Дунав, широк и нестварно плав, не мари за ученичке задатке и бриге. Нема лепшег окружења за прве љубави, велике одморе и ђачке разговоре.

А све је почело давне 1949. године када је у овој плодној долини Гроцка добила своју прву средњу школу у складу са тадашњим захтевима и потребама. Народни одбор општине Гроцка донео је одлуку да се оснује „Школа ученика у привреди“. Тај назив школа је задржала до 1967. године.

Током времена школа је мењала своје име. У периоду од 1967. до 1977. године зове се „Школа за квалификоване раднике“. На предлог тадашњег директора Милована Ранковића добија назив „17.октобар“- Образовни центар (са заједничким основама). Од 1987. године зове се Средња школа „17.октобар“- Економско-трговинска и прехранбена школа - Гроцка.

Од оснивања до 1. маја 1966. године била је активна у згради Основне школе. Шездесетих година је имала на располагању две учионице које су биле слободне од 13 до 19 часова. Није

поседовала никаква учила. Једно време школа је радила у згради данашње библиотеке „Илија Гарашанин“.

Школске 1999/2000. прославили смо педесетогодишњицу постојања. Данас ова времешна госпа у својим седамдесетим изгледа никад лепше. Младост и ведрину поред ученика нарочито дају наставници-бивши ученици. Они сада у новој улози настављају своју мисију, усавршавајући своје знање по узору на искусније колегинице и колеге.

Тако наша школа расте и развија се, повремено се понови новим клупама, рачунарима и другим савременим наставним средствима. С обзиром да је једина средња школа на територији Општине, има значајну улогу у локалној заједници.

Од 2004. године, школи се припајају издвојена одељења Осме београдске гимназије и почиње да послује под садашњим називом „Средња школа“.

Од ове школске године постоји и нови образовни профил у оквиру економске струке – финансијски администратор.

Наша школа је мешовита и образује ученике у оквиру следећих подручја рада:

Подручје рада	Образовни профил	Степен стручности
Гимназија	-Друштвено језички смер	IV
	-Природно математички смер	IV
Економија, право и администрација	-Економски техничар	IV
	- Финансијско рачуноводствени техничар	IV
Пољопривреда, производња и прерада хране	-Пекар	III
	-Месар	III
Личне услуге	- Фризер	III

АНАЛИЗА СТАЊА У ШКОЛИ

РЕСУРСИ ШКОЛЕ

Кадровски ресурси

Предмет	Број извршилаца	Предмет	Број извршилаца
Српски језик и књижевност	4,67	Право	1
Енглески језик	3,23	Економисти	13.16
Пословни енглески језик	0,35		
Француски језик	0,63		
Латински језик	0,33	Рачунарство и информатика Пословна информатика	3,15
Руски језик	0,28		
Немачки језик	0,19		
Физичко васпитање	2,70		
Историја	1,60		
Географија а Економска а географија	1		

Математика	4,39	Прехрамбена група	4,90
Физика	1,12	Основе анатомија и физиологије, Хигијена, Прва помоћ, Основе дерматологије	0,70
Психологија и психологија комуникације	0,30	Практична настава са технологијом рада	5,71
Хемија	1,10	Грађанско васпитање	0,10
Биологија, Екологија и заштита животне средине	1,17	Верска настава	1,25
		Језик, медији и култура	0,15
		Здравље и спорт	0,15
		Примењене науке	0,30
		Примењене науке 1	
		Образовање за одрживи развој	0,10
		Религије и цивилизације	0,30
Музичка култура	0,28	Основи геополитике	
		Логика	0,25
		Логика са етиком	
Познавање препарата	0,25	Изабрани спорт	0,15
Ликовна уметност и естетско обликовање	0,72	Библиотекар	1

фризура			
Социолог ија и социологи ја са правима грађана	0,55	Психолог	1
		Педагог	1
Филозофи ја	0,45	Помоћник директора	0,5
Координа тор практичне наставе	0,50	Директор	1
УКУПНО			61,68

Настава и остале делатности у школи су покривене адекватним бројем запослених са потребним квалификацијама. Квалификациона структура кадрова одговара Правилнику о степену и врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника у средњој школи у Републици Србији.

Три наставника имају радно искуство веће од 30 година, шеснаест између 21 и 30, двадесет девет између 11 и 20, четрнаест између 2 и 10 и један наставник је приправник. Осам наставника је мушког а 51 женског пола. Помоћно - техничко и остало особље чини укупно 13 запослених.

Ученичку популацију карактерише велики распон способности, мотивације и постигнућа. Одређени број ученика је из непотпуних породица и из породица са социјално - економским проблемима. Током година се увећава број ученика који захтева додатну образовну подршку (ИОП1 или ИОП2). Са друге стране имамо ученике са изузетним способностима за које се организује додатна образовна подршка ИОП3.

Материјално - технички ресурси

Школа својим укупним простором и структуром обезбеђује одличне услове за реализацију својих образовно-васпитних задатака, предвиђених Школским развојним планом. Број ученика и просторне могућности налажу рад у две смене. Сваке школске године се чине напори да се материјално - технички услови побољшају.

Школска зграда је површине 4 737 м² и монтажног је типа. Школа такође располаже и са тереном за мале спортове површине 2 150 м², као и са парковском површином од 22 363 м².

Наставне просторије

Назив просторије	Број	Површина у м ²
Учионице опште намене	17	1 262
Кабинети	12	666
Лабораторије	2	132



Фискултурна сала



Један од кабинета за информатику

Остале просторије

Назив просторије	Број	Површина у м ²
Наставничка канцеларија	1	80
Административне просторије	6	86
Зубна амбуланта	1	18

Архива	1	12
Санитарни чворови	14	160
Ходници	4	460
Котларница са угљаром	1	258
Радионице за домаре	2	93
Просторије за спремачице	2	22
Просторија за дежурство	1	6

Школска зграда је наменски грађена и функционална. Све инсталације су исправне и функционалне. Грејање школе је на чврсто гориво, угаљ. Сопствени агрегат је у склопу котларнице да у случају нестанка електричне енергије омогући покретање пумпи за грејање. Школска зграда је прикључена на градски водовод и канализациону мрежу.

Општа наставна средства

Назив	Комада	Назив	Комада
Графоскоп	9	Сталак	2
Пројектор	8	Епископ	4
Магнетофон	6	Касетофон	5
Грамофон	2	Телевизор	2
Видеорекордер	1	Разгласна станица	1
Копир апарат	3	Рачунар 486	6
Рачунар ПЕНТИЈУМ 2	16	Рачунар 586; ПЕНТ. 4	100
Штампач	12	Рачунари, лап-топ	17
Скенер	2	Штампач ласерски	6
Регистар каса	2	Фискална каса	1
Видео бим	2	Аутоматска вага	2
Видео камера	1	Апарат за корицење	1
Електронска табла	3	Таблети	26



један део школске зграде и учионица



фискултурна сала



трибине терена на отвореном

За наставу физичког васпитања поред фискултурне сале, користи се двориште школе, теретана на отвореном, трим стаза као и терени за кошарку, одбојку и фудбал који се налазе у склопу школе. Двориште и трибине школе поред тога што се користи током наставе физичког васпитања, користи се и за наставне и друге активности – попут трибина и активности Вршњачког тима. Око школске зграде налази се велико, уређено двориште, богато зеленилом које представља веома леп и пријатан простор.

Целокупан намештај у учионицама је 2018. године замењен новим. У учионицама, у три ходника, у шест санитарних чворова, у фискултурној сали, као и у свим осталим просторијама у школи хигијена се одржава редовно по прописаним правилима. Школа поседује видео надзор, чиме је повећана безбедност ученика и свих запослених у школи.

Током летњег распуста пред почетак школске 2022/2023.године радници су вредно радили како би нову школску годину наши ученици дочекали у реновираним и лепшим учионицама. У

свим просторијама школе стари дрвени су замењени новим пвц прозорима, замењено је комплетно осветљење новим лед панелима, постављене су модерне роло завесе, све је окречено и освежено како би ученицима и запосленима било здравије и пријатније за рад.

Школа поседује савремена наставна средства која су добро очувана и у функцији разноврсних метода и облика рада са ученицима.

Школа има свој веб сајт, чија је адреса www.srednjaskolagrocka.edu.rs. На том сајту се могу наћи све важне информације везане за васпитно-образовни процес у Средњој школи. Током школске 2021/2022.године израђен је нови сајт школе на чему се дуго и темељно радило како би се школа презентовала на најбољи начин на интернету.

Сви материјално - технички ресурси су доступни наставницима и ученицима, и у функцији су наставних и ваннаставних активности.



вежбе у кабинету за хемију



школска пекара

СПОЉАШЊЕ ВРЕДНОВАЊЕ И САМОВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ

Развојни план школе је стратешки документ у коме су дефинисани приоритети развоја. Да би се одредили правци даљег развоја, неопходно је имати јасну слику о достигнутом степену развоја, односно актуелном стању у школи, снагама и слабостима, а ту слику најјасније можемо стећи кроз процесе спољашњег вредновања и самовредновања. Иако спољашње вредновање обезбеђује поглед са стране и има потенцијал да укаже на нешто што се не види или не може да се види изнутра, самовредновање даје могућност да се одређене појаве дубински истраже до самих корена узрока. Планирање даљег развоја школе треба да се заснива на промишљеној анализи резултата спољашњег вредновања и самовредновања. У наведеном делу биће дат приказ Извештаја о спољашњем вредновању и Извештаја о самовредновању, на основу чега су даље у Развојном плану школе приказани приоритети.

Спољашње вредновање школе

Спољашње вредновање рада школе извршено је у периоду од 07.02. до 09.02.2024.године. Током спољашњег вредновања оцењен је квалитет свих области дефинисаних Правилником о стандардима квалитета рада установе. Са Извештајем су у целости упознати сви заинтересовани корисници (органи установе, ученици, запослени, родитељи, орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове образовања и васпитања. Општа оцена квалитета рада школе је три. У наставку је приказан сажетак наведеног Извештаја:

1. Програмирање, планирање и извештавање

У овој области квалитета рада установе два стандарда су процењена степеном остварености три, док је један стандард остварен степеном остварености два. Програмирање образовног васпитног рада у функцији квалитетног рада школе оцењено је тројком. Анализирајући даље, видимо да је у оквиру тог стандарда најбоља тачка уважавање узрасних, развојних и специфичних потреба ученика, док је процењено двојком да у изради Развојног плана установе учествују кључне циљне групе, као и то да се програмирање заснива на аналитичко-истраживачким подацима и проценама квалитета рада установе. Тројком је процењено да садржај кључних школских

докумената одражава специфичности установе и да је програмирање образовно-васпитног рада у функцији квалитетног рада школе.

Планирање рада органа, тела и тимова добило је оцену два. Уочава се потреба за јаснијим и функционалнијим планирањем. Иако је годишњи план донет у складу са школским програмом, постоје недостаци у одражавању реалних процеса рада. Недостају јасне пројекције промена и механизми праћења рада и извештавања. Такође, оперативно планирање није у довољној мери развијено, а годишњи извештаји нису потпуно усклађени са планираним активностима.

Планирање наставе добија оцену три. Наставници користе стандарде и компетенције у планирању наставе, али активна примена и видљивост метода није увек присутна. Допунска и додатна настава се планирају функционално. Уважавају се интересовања ученика, али се неке активности реализују без довољне повезаности са унапред дефинисаним циљевима.

2. Настава и учење

У овој области већина индикатора процењена је оценом три, што указује на задовољавајући ниво квалитета наставног процеса. Наставници успешно структурирају наставу, користе различите методе и прилагођавају наставу потребама ученика. Међутим, поједини индикатори оцењени су двојком, попут подстицања пројектне наставе, примене повратних информација и критичке процене напретка. Уочено је да ученици не реализују пројекте у настави самостално и немају увек подршку у развијању идеја.

Потребно је да вредновање буде више у функцији даљег учења, а да ученик добија јасне повратне информације. Индикатори који се односе на мотивацију ученика, подстицање креативности и интелектуалне радозналости оцењени су тројком, док је општи утисак да су очекивања наставника у односу на могућности ученика позитивна.

3. Образовна постигнућа ученика

Континуирано доприношење бољим образовним постигнућима ученика процењено је оценом три, што указује на задовољавајући ниво у праћењу напретка ученика и подршке њиховом развоју. Када је у питању примена образовних активности у складу са индивидуалним потребама ученика то је процењено оценом три. Ученици који похађају допунску и додатну наставу показују напредак, а посебно су ефикасни програми припреме за завршни испит. Коришћење резултата праћења образовних постигнућа у функцији даљег развоја ученика процењено је оценом два. Уочено је да се резултати иницијалних, годишњих и националних тестирања не користе довољно

функционално за индивидуализацију и планирање наставе. Недостаје систематично повезивање добијених података са развојем компетенција и потребама ученика.

4. Подршка ученицима

Ова област је процењена највишом оценом – преовлада оцена четири а затим неколико индикатора је процењено оценом три. Први део односи се на функционисање система подршке свим ученицима. Процењен је оценом три, што указује да школа има развијене механизме за подршку, али да је потребно додатно ојачати систем праћења и евалуације.

Други део обухвата лични, професионални и социјални развој ученика. Већина индикатора у овом делу добила је оцену четири, што значи да школа веома успешно организује активности за развој социјалних вештина, подстиче здраве стилове живота и пружа каријерно вођење ученицима.

Када је у питању подршка ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима добили смо оцену четири али постоји простор за додатно унапређење. Када су у питању ученици из осетљивих група оно што смо до сада радили завређује највише оцене међутим постоји простор за унапређење када су у питању ученици са изузетним способностима.

5. Етос

У области етоса остварен је висок ниво. Већина индикатора процењена је оценом четири, што указује на позитивну школску климу, развијене односе међу актерима васпитно-образовног процеса и подршку ученицима. Када су у питању међуљудске односи, поштовање норми и мере за спречавање дискриминације и насиља оцењени смо највишом оценом. Посебно је истакнута добра превенција конфликта и употреба ненасилне комуникације.

Што се тиче афирмације постигнућа ученика и наставника овај стандард је високо оцењен. Уочава потреба за већим укључивањем родитеља и заједничким активностима у животу школе. Индикатор који се односи на активну улогу родитеља добио је оцену два.

Када је у питању стандард који се односи на школу која је центар иновација, уочено је да постоји потенцијал, али и потреба за већом видљивошћу и препознавањем школе као места изузетности, тако да је овде добијена оцена два.

6. Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

Према Извештају стандарди у овој области указују на потребу за систематским праћењем и бољим коришћењем ресурса. Када је у питању улога директора у планирању, организовању и

праћењу рада школе. Индикатори су углавном добили оцену три, осим индикатора о праћењу рада стручних тимова који је добио оцену два.

Стандард који се односи на људске ресурсе оцењен је углавном тројком, али се указује на потребу за бољим коришћењем знања запослених, размену искустава и подстицање иновација.

Материјално-технички ресурси не користе се у пуној мери за подршку настави и учењу. Индикатори у овом делу углавном су добили оцену два.

Када је у питању подршка иницијативи и развоју предузетничког духа сви индикатори у овој области добили су оцену два, што указује на потребу да се овај сегмент развија у већој мери кроз конкретне активности.

Самовредновање рада школе

Извештај о самовредновању квалитета рада установе подноси директор наставничком већу, савету родитеља, ученичком парламенту и органу управљања, као и надлежној школској управи. Након извршеног самовредновања, тим за самовредновање сачињава извештај о самовредновању и доставља га директору установе. Извештај о самовредновању квалитета рада установе директор доставља наставничком већу, савету родитеља, ученичком парламенту и органу управљања, као и надлежној школској управи. Извештај о самовредновању је увек доступан свим заинтересованим корисницима. Извештај о самовредновању се објављује на сајту школе. Извештај о самовредновању је повезан са извештајем о спољашњем вредновању, јер су то два повезана процеса и садрже исте врсте података. Детаљни Извештаји о самовредновању школе током претходних пет година су јавно доступни и коришћени приликом израде Развојног плана школе за период од 2025 до 2030.године. Као што је приказан сажетак Извештаја о спољашњем вредновању, у наредном делу је приказан сажетак Извештаја о самовредновању које се спроводило током претходних пет година за време важења претходног Развојног плана (2020-2025.године) наше школе.

Област 1: Програмирање, планирање и извештавање

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена тројком.

Самовредновањем је утврђено да програмирање образовно-васпитног рада у великој мери одражава потребе ученика и специфичности установе. Развојни план школе постоји, али није у пуној мери заснован на аналитичким подацима. Планирање рада тимова и тела установе захтева већу повезаност са реалним потребама и јасније механизме праћења. Годишњи извештаји нису у свим сегментима усклађени са планираним активностима.

Област 2: Настава и учење

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена тројком.

Наставници у већој мери користе различите методе и приступе у настави и труде се да их прилагоде различитим потребама ученика. Пожељно је да већи проценат наставника користи савремена наставна средства. Такође пожељна је примена још разноврснијих облика рада и наставних метода на часовима. Потребно је планирати реално оствариве исходе;

Потребно је да се подстицање самосталности ученика и развој пројектне наставе више интегришу у праксу. За поједине наставнике поребно је више индивидуализације рада са ученицима током часа. Повратне информације се дају, али недостаје њихова функционална повезаност са даљим учењем. Континуирано формативно оцењивањати - потребно је да већи број наставника уведе у сопствену праксу континуирано вредновање, унапредити исто, тако да вредновање испуњава своју улогу тј да буде у функцији учења. Пожељно је више наставних ситуација у којима се ученици активирају - дискутују, супростављају мишљења, коментаришу и износе сопствена мишљења.

Планирати више часова на којима ће ученик бити активан учесник наставног процеса што би требало да побољша општи утисак о квалитету часова – ученици би у већој мери могли да критички анализирају идеје, одговоре и решења, да буду самосталнији, боље ће умети да критички процене свој напредак тако да могу сами да процене на ком нивоу је њихово знање;

Област 3: Образовна постигнућа ученика

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена тројком.

Прати се напредак ученика кроз различите облике наставе, посебно кроз допунску и додатну наставу. Програми припреме за завршни испит дају резултате. Ипак, недовољно се

користе резултати тестирања и евалуације у циљу индивидуализације наставе. Систем за повезивање података са развојем компетенција ученика треба додатно развијати.

Област 4: Подршка ученицима

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена четворком.

Школа има развијен систем подршке ученицима. Посебан акценат је на личном и социјалном развоју, превенцији насиља, здравим стиливима живота и каријерном вођењу. Ученици из осетљивих група добијају адекватну подршку, док активности за ученике са изузетним способностима треба још унапредити.

Активности за развијање социјалних вештина и активности промовисања здравих стилова живота, права детета, заштиту човекове околине и одрживи развој у школи се развијају кроз изборне предмете у гимназији, часовима одељењског старешине, активностима вршњачког тима, активностма стручних сарадника, ученичког парламента и свакодневно у настави. Више од половине ученика сматра да је наведено у потпуности присутно у школи међутим пошто већи број ученика наведено сматра више важним него присутним закључујемо да не користе сви ученици могућности и опције које имају у школи иако су са њима упознати.

Област 5: Етос

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена четворком.

Клима у школи је подстицајна и безбедна. Развијени су међуљудски односи, ненасилна комуникација и међусобно поштовање. Резултати ученика и наставника се потврђују. У школи функционише систем заштите од насиља. Сарадња је развијена на свим нивоима.

Област 6: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

На четворостепеној скали ова област је према резултатима самовредновања оцењена тројком.

Улога руководства је стабилна, али праћење рада стручних тимова није у пуној мери систематизовано. Људски ресурси се не користе у потпуности – недостаје подстицање иницијативе и размена искустава. Материјално-технички ресурси постоје, али нису у довољној мери интегрисани у свакодневни рад наставе.

SWOT АНАЛИЗА (снаге, слабости, могућности, претње)

СНАГЕ

- Вредни, стручни и квалитетни наставници
- Добри, међуљудски односи, колегијалност и сусретљивост
- Позитивна радна атмосфера
- Безбедно окружење (удаљеност од велики саобраћајница)
- Активна и усклађена педагошко-психолошка служба
- Квалитетно руководство школе
- Појединачни и групни успеси ученика на такмичењима у знању и спорту
- Чисте и простране учионице и савремено опремљени кабинети
- Простор за извођење практичне наставе за личне услуге и прераду хране
- Фискултурна сала
- Велико, уређено школско двориште са спортским тереном и трим стазом
- Школска библиотека са солидним фондом књига
- Видео надзор
- Пекара у самој згради школе
- Разноврсне ваннаставне активности
- Сарадња школе са локалном заједницом
- Сарадња са „Центром за културу“
- Активности еколошко-хуманитарног типа („Чеп за осмех“ „Зелено, зеленије, најзеленије“)
- Љубазно и радно ненаставно особље
- Квалитетна сарадња са родитељима
- Подршка бивших ученика

СЛАБОСТИ

- Немамо свечану салу за извођење и рад драмске секције
- Неколико година уназад пад мотивације ученика за различите ваннаставне активности
- Рад са ученицима по индивидуалном програму захтева већу стручну оспособљеност
- Локација школе (удаљеност од центра града, градски и приградски превоз, последњих година ипак побољшан)
- Улична расвета на путу до школе нарочито у вечерњим сатима
- Клима уређаји
- Усмереност на садржаје, а не на исходе знања
- Слабије предзнање ученика који уписују образовне програме трећег степена
- Недовољна примена савремених информационих технологија и средстава у настави
- Неискоришћени материјално-технички ресурси
- Недовољна информатичка писменост наставника
- Неуједначени критеријуми и ангажованост наставника у оквиру ваннаставних активности
- Недовољно каријерно праћење бивших ученика

МОГУЋНОСТИ

- Подстицати талентоване ученике у раду и активностима на усавршавању
- Развијати еколошку свест код ученика али и осталих у окружењу
- Побољшати интернет
- Медијска подршка
- Верификација за нове атрактивне смерове
- Екстерна промоција школе
- Квалитетно кординисање рада Ученичког парламента
- Ширење мреже спонзора, потенцијалних донатора и пријатеља школе
- Промоција путем друштвених мрежа и школског сајта
- Финансијска подршка за извођење пројеката и набавку опреме

ПРЕТЊЕ

- Оптерећеност наставника административним пословима
- Немотивисаност ученика за рад
- Недостатак времена за ученике са посебним потребама и талентима
- Спора и пасивна служба Центра за социјални рад

МИСИЈА И ВИЗИЈА НАШЕ ШКОЛЕ

Наша школа одавно није само васпитно – образовна установа. Њена врата су широм отворена за све добронамерне и подузетне људе. Домаћин је бројним школским спортским активностима, трибинама, културно-научним предавањима, еколошко-хуманитарним акцијама.

Желимо да у будућности наша школа остане место добре, креативне и позитивне енергије, где ће се ученици, као и њихови родитељи осећати безбедно, задовољно и добродошло. Где ће свако и поред различитости пронаћи своје место, скривене таленте, унапредити своје знање. Такође, свесни смо да у напредовању немају сви исте могућности, па нам је посебан циљ да помогнемо како надареним тако и ученицима који спорије напредују.

Раме уз раме, уз своје некадашње наставнике, нови млади кадар освежава и подмлађује нашу школу. То је и најбољи показатељ да смо на исправном путу и да нам се враћају млади људи који још желе да поделе своју енергију и знање са ученицима.

Да постану добри, мудри, племенити, хумани и часни људи – то је најважнија мисија наше школе и у томе не учествују само наставници. Уз чај, утешну реч, неретко и загрљај, наше теткице чине да је школа други дом и пријатно место на које се радо долази.

Мисија

Мисија наше школе је да подстичемо лични, социјални, емоционални и интелектуални развој ученика и изводимо успешне генерације. Ученицима пружамо општа и стручна, теоријска и практична знања, која им омогућавају да се брзо и лако укључе у свет рада, као и да успешно наставе школовање. Мисију остварујемо у сарадњи са свим актерима школске заједнице – запосленима, ученицима, родитељима и представницима локалне заједнице – уз узајамно поверење и заједничко креирање услова за квалитетно образовање.

Ми смо школа која:

- ствара здраве и свестране личности
- развија интересовања и наклоности према струци и подстиче даљи напредак, усавршавање и примену стечених знања
- усмерава и оспособљава за учешће у реалним животним и радним условима
- има компетентне наставнике који спроводе ефикасну наставу

- организује бројне ваннаставне активности
- добро сарађује са родитељима, локалном заједницом, стручним институцијама
- подстиче слободно и критичко мишљење
- уважава индивидуалне разлике и негује атмосферу поверења и сарадљивости

Визија

Визија Школе је да буде установа где деца радо долазе, размењују знања и вештине и где се задовољно осећају ученици, наставници и родитељи. Желимо да наша школа буде отворена образовна заједница у којој су наставници, ученици, родитељи и локална заједница партнери у планирању, реализацији и унапређењу наставе и школског живота.

Желимо да постанемо школа:

- која је безбедна, занимљива и савремена
- која брине о здравим стиливима живота својих ученика
- која афирмише самопоштовање, охрабрује ученике да преузму одговорност за сопствени рад и постигнућа
- која негује толеранцију, демократичност и хуманост
- у којој мотивисани професори примењују савремене наставне методе и средства и јачају своје компетенције
- у којој се наставни процес континуирано осавременује, а наставни кадар адекватно усавршава
- у којој су ученици активни учесници у планирању, организацији и реализацији наставних и ваннаставних активности

ПРИОРИТЕТНИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

У наредном представљени су развојни циљеви школе са конкретним задацима. Области које смо издвојили као приоритетне у наредном периоду на основу екстерног и интерног вредновања су следеће:

- 1. НАСТАВА И УЧЕЊЕ**
- 2. ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА**
- 3. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА**

Поред ових области Развојним планом обухватамо и све остале области за које смо такође дефинисали циљеве и задатке.

Циљеве и задатке које су дефинисани у наредним делу документа кроз све области квалитета биће разрађени кроз Акциони план за сваку наредну текућу школску годину током пет година важења Развојног плана. У оквиру тога посебан је нагласак на приоритетима у остваривању образовно – васпитног рада, са планом и носиоцима активности и критеријумима и мерилима за самовредновање планираних активности.

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

ЦИЉ: Унапређење квалитета наставе и учења
ЗАДАЦИ:
✓ Подстицање остваривања стандарда наставе и учења на часовима редовне наставе путем посета часовима и подршке наставницима од стране стручне службе и директора школе – посебан нагласак на формативном оцењивању и како га сврсисходно користити у наставном процесу;
✓ Реализација угледних и огледних часова на којима наставници демонстрирају остваривање стандарда наставе и учења а посебно: примену ефикасних метода којима ученике поучавају на самом часу, подстичу ученике да сами себи поставе циљеве и евалуирају свој напредак, подстичу интеракцију између ученика у функцији учења, адекватно мотивишу ученике

✓ Увођење у струку и подршка новим наставницима од стране ментора, стручне службе али и других наставника
✓ Индивидуализација наставе у складу са образовним, интелектуалним и развојним потребама ученика за све ученике а посебно за ученике који се школују са неком од образовних подршка ИОП 1,2 или 3
✓ Повећање компетенција наставника кроз похађање одговарајућих семинара, међусобно посећивање часова, комуникацију и размену знања
✓ Реализација пројеката у оквиру једног предмета као погодног савременог начина за учење којим се развијају различите компетенције ученика
✓ Реализација интердисциплинарних пројеката којима се остварује комуникација између предмета, повезују се градива, разлучују сличности, разлике и проналазе примене у свакодневном животу - свако стручно веће на почетку године предлаже реализацију пројектне наставе у оквиру часова редовне наставе.

ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

ЦИЉ: Унапређење праћења и функционалне употребе резултата образовних постигнућа ради индивидуализације наставе и бољих резултата ученика
ЗАДАЦИ:
✓ увођење разноврсних метода, задатака, укључивањем у занимљиве пројекте, давањем избора ученицима на који начин ће одређену тему да обраде и самим тим ће наставници чешће моћи да вреднују рад ученика;
✓ стављање акцента на добре ученике тако што ћемо им помоћи да не изгубе мотивацију – тако што ћемо узимати у обзир и неговати њихова интересовања
✓ побољшање механизма за систематско праћење резултата ученичких постигнућа: на основу анализе успеха ученика на класификационима периодима - стручна већа

треба да предлажу и планирају конкретне мере
✓ коришћење резултата иницијалних тестова у планирању наставе
✓ коришћење података са завршног и матурског испита за планирање наставе
✓ унапређење праћења резултата националних и међународних тестирања (нпр. ПИСА)

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ, УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА

ЦИЉ 1: Унапређење руковођења и организације рада у школи
ЗАДАЦИ:
✓ Праћење промена свих законских аката који се тичу школе и на основу њих ажурирање постојећег школског програма
✓ Организација кадрова у циљу реализације промена школског програма
✓ Унапређење система за праћење и вредновање квалитета рада у школи (Педагошки колегијум, Тим за самовредновање)
✓ Организација и реализација плана увођења иновација у наставни процес
✓ Организација стручног усавршавања и јединствена електронска евиденција
✓ Подстицање конструктивне комуникације запослених одржавањем редовних састанака стручних већа, одељењских већа, састанака тимова али и неформалним дружењима
✓ Подстицање континуираног и целоживотног учења у школи (нарочито хоризонтално учење у школи)
✓ Активности у циљу безбедности и заштите ученика од насиља (дефинисано радом Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања)

ЦИЉ 2: Неговање и развијање угледа школе
ЗАДАЦИ:
✓ Представљање знаменитих личности које су завршиле нашу школу (предвиђено планом Тима за каријерно вођење и саветовање)
✓ Промовисање школе кроз организају отворених врата наше школе за основне школе (где се ученици завршног разреда основне школе упознају са простором школе, различитим смеровима које у школи постоје, могућостима које имамо у школи, итд – све у сарадњи са Ученичким парламентом који се активно укључује)
✓ Већа транспарентност значајних информација за родитеље на сајту школе
✓ Промовисање резултата ученика и наставника
✓ Промовисање школе на Сајмовима образовања
ЦИЉ 3: Неговање сарадње са другим школама, институцијама и локалном заједницом
ЗАДАЦИ:
✓ Остваривање сарадње са основним и средњим школама из региона
✓ Интензивирање сарадње са локалном заједницом кроз заједничке пројекте, културне догађаје и хуманитарне акције.
✓ Остваривање сарадње са различитим релевантним институцијама: локалном управом општине Гроцка; Црвеним крстом Гроцка; Центром за кутуру Грока; канцеларијом за младе Гроцка; београдским универзитетом на испитивањима, пројектима; Регионалним центром за таленте; Школом за таленте Lady School; Фондацијом за образовање рома; Фондацијом Темпус за потребе каријерног вођења и саветовања; такође са Националном службом за запошљавање, Центром за социјални рад Гроцка; хитном службом полиције Гроцка; Домом здравља Гроцка; Институтот за јавно здравље Батут; Аутономним женским центром и другим невладиним организацијама
ЦИЉ 4: Подизање квалитета услова за рад ученика и запослених
ЗАДАЦИ:
✓ Наставак добре праксе коришћења фонолабораторија са свим ресурсима које нуде

(лаб топ, пројектор)
✓ Развијање праксе коришћења паметне табле
✓ Развијање праксе коришћења специјализованих кабинета и њихово обогаћивање недостајећим ресурсима (кабинет за хемију, кабинет за информатику, кабинет за ликовну културу, кабинет за музичку културу, итд)
✓ Благовремено ажурирање постојеће технике
✓ Развијање праксе коришћења школског дворишта за различите наставне и ваннаставне активности

ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

ЦИЉ: Ажурирање школског програма и усклађивање годишњег плана рада са овим програмом
ЗАДАЦИ:
✓ Упознавање наставног кадра са функцијом и садржајем и актуелним новинама школског програма и процесом његове израде за актуелну школску годин
✓ Усклађивање садржаја Годишњег плана рада са Школским програмом
✓ Усаглашање Годишњег програма рада школе са Развојним планом
✓ Уграђивање акционог плана свих тимова у Годишњи план рада школе
✓ Усклађивање образовних стандарда по предметима са специфичностима одељења и праћење остварености истих
✓ Праћење остварености циљева учења предмета за сваки разреда
✓ Усклађивање и проширивање понуде ваннаставних предмета у складу са интересовањима ученика
✓ Организовање часова тако да у већој мери буде заступљена индивидуализација наставе
✓ Садржајно и временско усклађивање наставних предмета у оквиру сваког разреда

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

ЦИЉ: Ученици имају подршку за лични, професионални и социјални развој
ЗАДАЦИ:
✓ Континуирано повећати успех ученика кроз благовремено информисање ученика о врстама подршке у учењу која се у школи нуди и формирање група оних који су заинтересовани или оних којима је предложено услед карактеристичних резултата у учењу (допунска и додатна настава, припремна настава за такмичења, матурски и завршни или поправни испит, образовна подршка ИОП 1,2 и 3, подршка за даровите ученике и подршка за ученике из осетљивих група)
✓ Анкетирање ученика о њиховим жељама и преференцијама када су у питању секције и ваннаставне активности и на основу анализе ових резултата понуда оваквих активности
✓ Благовремено информисање ученика о секцијама и ваннаставним активностима које се у школи нуде и формирање група заинтересованих
✓ Сарадња са породицама и релевантим институцијама онда када постоји потреба у циљу подржавања развоја и прилагођавања ученика
✓ Формирање посебних тимова подршке ученику у учењу али и у циљу подршке прилагођавању и развоју онда када постоји потреба
✓ Организација радионица или програма у циљу развијања различитих вештина код ученика (социјалних, вештина за решавање проблема, развијање емпатије, итд)
✓ Подршка ученицима из осетљивих група
✓ Организација активности везаних за каријерно вођење и саветовање (нпр.презентације државних и приватних факултета, посете ученика Сајму образовања, долазак бивших ученика који би говорили о својим студијама или свом занимању- дефинисано планом Тима за каријерно вођење и саветовање)

✓ Развијање здравих стилова живота и пожељних облика понашања код ученика (нпр. превентивне мере за спречавање болести зависности, активности којима је циљ подизање нивоа свести о заштити животне средине, итд- дефинисано превентивним активностима Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања)
✓ Ојачати улогу Ученичког парламента (уознавање о надлежностима и могућностима учешћа у животу школе и упућивање иницијатива свим органима школе)

ЕТОС

ЦИЉ: Побољшање квалитета комуникације и међуљудских односа у школи
ЗАДАЦИ:
✓ Побољшање мотивације свих запослених организовањем дружења, излета, екскурзија
✓ Побољшање комуникације између руководећих, стручних и саветодавних тела
✓ Побољшање комуникације наставног особља кроз међусобно посећивање часова, дискусију и размену знања на одељењским већима, сатанцима стручних већа
✓ Организовање приредби, спортских сусрета, изложби, радионица, предавања, трибина (дефинисано плановима различитих Тимова)
✓ Редовно обавештавање о учешћу чланова колектива и ученика у активностима значајним за одвијање школског живота на сајту школе, огласној табли и путем књиге обавештења
✓ У оквиру плана одељењског старешине одређен број часова се односи на стварање, здраве и позитивне атмосфере у међуљудским односима
✓ Прикупљање средстава за обележавање важних датума запослених (рођење деце, одлазак у пензију, итд)
✓ Стварање боље сарадње са родитељима кроз родитељске састанке, анкете и рад Савета родитеља као партнера у планирању школских активности.

МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ИСПИТИМА НА КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ СА ПЛАНОМ ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

У Средњој школи Гроцка ученици полажу матурски/завршни испит у зависности од образовног профила који постоје у нашој школи:

- ✓ **Гимназијалци**, оба смера (природно – математички и друштвено – језички) у оквиру свог матурског испита полажу српски језик, страни језик или математику, и пишу и бране матурски рад из изабраног предмета.
- ✓ Када су у питању **економски смерови** наше школе, финансијски техничари полажу српски језик, изборни стручни предмет (пословна економија, монетарна економија, основе економије, математика) и пишу и бране рад из стручног предмета (рачуноводство или јавне финансије, пословне финансије, осигурање). Економски техничари и финансијски администратори полажу матурски испит који се састоји из три дела – први део је испиз из српског део и књижевности, други део је стручно – теоријски тест, трећи део је практични рад.
- ✓ **Трогодишњи смерови (фризер, пекар, месар)** на свом завршном испиту показују практична знања и вештине из своје области.

Резултате матурских и завршних испита прате Стручна већа и стручни сарадници школе, анализирају резултате и закључке анализе користе за унапређивање рада у наредној години. Дата табела показује резултате ученика на матурском и завршном испиту у јуну 2025.

Пролазност ученика завршних година на матурском тј. завршном испиту у јунском испитном року износи око 95%. Стопа пролазности није 100 % због тога што ученици не изађу на матурски /завршни испит због разлога личне природе (ученици одлуче да на исти не изађу у јунском испитном року), неприпремљеност ученика посебно у ситуацијама када се испит састоји из примене практичних знања и вештина (трегодишњи смерови:месар, пекар, фризер).

Конкретне мере за унапређење рада на основу резултата матурског и завршног испита

Циљ нам је да унапредимо образовно-васпитни рад на основу резултата са матурског и завршног испита кроз боље праћење, анализу и индивидуализовану наставу. Неке од мера већ примењујемо и са њиховом праксом ћемо наставити а поред њих ћемо предузети и нове мере:

1. **Анализа резултата матурских и завршних испита** (извештај о успеху по предметима и разредима, разматрање резултата по предметима).
2. **План припремне наставе за матурски/завршни испит** (формирање група за припрему по предметима; термини консултација; давање јасних инструкција ученицима; праћење и корекције радова до финалне верзије). Припремна настава се одржава према законским одредбама, благовремено се одређују наставници који држе припремну наставу и обавештавају се ученици о терминима. План са распоредом се објављује на сајту школе и укључује термине – временску динамику и носиоце реализације.
3. **Менторска подршка у припреми матурског/ завршног испита**
 - ✓ Посебно истаћи улогу ментора који заједно са својим ученицима бира теме и проналазе најуспешније методе да би дошли до заједничког циља.
 - ✓ Предметни наставници током свих година школовања сопственим залагањем, професионалним афирмисањем те односом који граде са ученицима подстичу ученике и њихов сензибилитет у односу на посебне области.
 - ✓ У савременој ери интернета где су све информације доступне свима, треба развијати код ученика истраживачки приступ у изради матурских радова
 - ✓ Охрабривати ученике да критички приступе проблему и да примене стечена знања из свог дотадашњег школовања.
 - ✓ Одељењске старешине имају задатак да охрабрују ученике да на завршни тј. матурски испит изађу уколико процене да су разлози одустајања личне природе а да ученик поседује знање и вештине да са успехом заврши своје школовање (нпр. трудноћа)

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

Подршку ученицима школе којима је то потребно школа ће учинити доступнијом кроз следеће активности:

1. Благовремено информисање ученика о врстама подршке у учењу која се у школи нуди и формирање група оних који су заинтересовани или оних којима је предложено услед слабих резултата у учењу (допунска и додатна настава)

2. Истицање права сваког ученика на индивидуализован приступ - комуникација наставника у оквиру одељењског већа у ту сврху- у вези са ИОП образовном подршком 1,2 или 3, обавештавање родитеља на родитељским састанцима, индивидуални разговори одељењских старешина/стручних сарадника са родитељима/старатеља, комуникација са ученицима на часовима одељењског старешине/одељењске заједнице

3. Идентификација ученика којима је потребна подршка:

- ✓ Континуирана сарадња одељењских старешина и предметних наставника са стручним сарадницима
- ✓ сарадња стручних сарадника са основним школама везано за ученике који су дошли из основне школе са додатном подршком ИОП1/2
- ✓ сарадња тима за инклузивно образовање са одељењским старешинама
- ✓ састанци Тима за инклузивно образовање
- ✓ Идентификација ученика из осетљивих група и план рада са њима

4. Израда и праћење индивидуализованих образовних планова – формирање ИОП за све идентификоване ученике, редовна евалуација, праћење током целе године и периодично ревидирање планова према потреби, уз континуирану сарадњу са родитељима

5. Континуирани раст сензибилитета наставника за рад са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка. Обзиром да предметни наставници пре увођења инклузивног образовања у средњу школу нису имали искуства у раду у овој области и да су специфичности/ потребе ученика разноврсне и да је потребно заједничко проналажење решења у различитим ситуацијама ово је до сада добро функционисало у нашој школи.

Искуство стечено током година и отвореност колектива за рад са ученицима са додатним образовним потребама је значајан ресурс на овом пољу и неговаћемо га убудуће. Наставници и стручни сарадници су током година прошли и пролазе актуелне обуке на ову тему али приметно је да квалитету рада у овој области посебно доприноси горе поменуто искуство стечено у овој област и клима у колективу.

6. Активности Тима за каријерно вођење и саветовање

- ✓ Рад са ученицима који из одређених разлога имају потребу да промене смер
- ✓ Рад са ученицима који су обухваћени дуалним образовањем. У оквиру Тима за КВиС бавимо се од пре две године и дуалним образовањем – од тада се ученици смера пекар школују по дуалном моделу а у том смеру до сада смо имали више ученика са неком од образовних подршки ИОП1/2.

7. Оснаживање вршњачке подршке - сензибилизација ученика и развијање толеранције на различитости

- ✓ Формирање парова/група ученика за вршњачко учење.
- ✓ Организовање радионица о емпатији и прихватању различитости.

План рада Тима за инклузивно образовање је саставни део Годишњег плана рада школе за сваку текућу школску годину.

МЕРЕ УНАПРЕЂЕЊА РАДА СА УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ, ОДНОСНО ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

Даровитост је високо развијена способност, било општа, било нека специфична, која омогућава натпросечна постигнућа у одређеном конкретном подручју. Циљ нам је да систематски развијамо потенцијале талентованих ученика кроз рану идентификацију, индивидуализован рад, менторство, мотивацију и укључивање у шире едукативне и истраживачке контексте. Рад са даровитим ученицима одвија се кроз следеће етапе:

1. Идентификација талентованих ученика

У нашој школи постоје ученици који показују изразит таленат за одређене области. Зато је потребно подстакнути наставнике да када препознају такве ученике сигнализирају одељењском старешини, родитељу, ПП служби, Стручном тиму за инклузивно образовање. Селекција се врши кроз психолошке тестове, тестове знања у оквиру предмета.

2. Образовна решења - Развој и праћење програма за даровите ученике (ИОПЗ)

Када се изврши идентификација надарених/талентованих ученика и одреди се степен/ниво на коме ће се радити са њима, планирају се активности у зависности од конкретног случаја.

Обогаћивање програма и диференцијација - било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП процедуре изводи у складу са законским документима. Планови се израђују у сарадњи са учеником и родитељима и евалуирају на крају сваког полугодишта.

3. Организација рада са даровитим ученицима

У оквиру плана ИОП 3 могу се употребити неке од следећих могућности:

Изван редовне наставе:

- ✓ слободне активности (секције)
- ✓ додатна настава из појединих предмета

У редовној настави:

- ✓ прилика да брже прође кроз базично градиво
- ✓ самосталан истраживачки рад

- ✓ рад са ментором
- ✓ обогаћивање садржаја – сложенији задаци, не рутински задаци, виши нивои знања, висока индивидуализација
- ✓ задаци који су блиски ономе што заиста раде стручњаци из датог домена
- ✓ дивергентни задаци, они који омогућавају различите приступе и различита решења
- ✓ коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави
- ✓ едукативни излети и посете различитим институцијама у складу са расположивим ресурсима
- ✓ гостујући предавачи у складу са могућностима школе

4. Мотивација ученика кроз промоцију њихових успеха

Потребно је код ученика развијати доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају, као и креирати прилику да комуницира са својим интелектуалним вршњацима кроз:

- ✓ Објављивање успеха на инстаграм страници и сајту школе, и евентуално у локалним медијима.
- ✓ Симболичне награде (похвалнице, дипломе, поклон књиге).
- ✓ укључивање у промотивне активности школе
- ✓ вршњачка едукација–постављање талентованих у улогу оних који и сами едукују друге ученике – радионице, тематске часове
- ✓ организација дана талената у школи (презентације, изложбе, наступи, квизови) у сарадњи са Вршњачким тимом и/или Тимом за каријерно вођење и саветовање

План рада Тима за инклузивно образовање у оквиру ког је план рада са изузетним односно надареним ученицима је саставни део Годишњег плана рада школе за сваку текућу школску годину.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, КАО И ЈАЧАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА, РОДИТЕЉИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

Детаљан Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичних понашања као и Програм сарадње са родитељима налази се у Школском програму. У наредних пет година један од посебних циљева нам је унапређење комуникације између свих актера школе као и са родитељима и са локалном заједницом. У складу са тим у овом документу дефинисали смо развојне активности. Циљ нам је обезбеђивање сигурног и подстицајног окружења за ученике кроз превенцију и реаговање на насиље, као и унапређивање сарадње и комуникације међу свим актерима школске заједнице. Како се потребе на овом пољу континуирано усложњавају у контексту друштвених промена, имамо у виду да стално побољшавамо и иновирамо начине решавања проблема имајући у виду потребу за сарадњом различитих актера. Активности које развијамо на овом пољу су следеће:

1. Информисање ученика, родитеља и запослених о облицима насиља и поступању у различитим ситуацијама насиља у складу са протоколом Министарства просвете имајући у виду иновације на том пољу кроз:

- ✓ Тематски родитељски састанци, одељењска заједница, трибине
- ✓ Примена садржаја са платформе „Чувам те“

2. Јачање капацитета Тима за заштиту и кризне ситуације

- ✓ Редовни састанци Тима за заштиту
- ✓ Неговање отворене и јасне комуникације чланова колектива (наставник – одељењски старешина – стручни сарадник – родитељ). Под овим подразумевамо ко и како поступа у одређеним ситуацијама.
- ✓ Успостављен план комуникације у кризним ситуацијама

3. Јачање сарадње између наставника, родитеља и ученика

- ✓ Успостављање узајамне сарадње и поверења између ученика и наставника/стручних сарадника и родитеља што произилази из јасне комуникације али и саме атмосфере у школи
- ✓ Анкетирање ученика, родитеља и запослених о безбедности и квалитету односа.

4. Јачање сарадње школе са локалном заједницом ради превенције ризика

- ✓ Сарадња са институцијама и организацијама које су на располагању у локалној заједници (Општина Гроцка, Црвени крст Гроцка, Центар за културу „Ранчићева кућа“) у циљу организације догађаја у којима ће ученици учествовати а који јесу вид превенције насиља. Нпр. рецитали, хуманитарне акције, јавне акције којима се скреће пажња јавности на одређене појаве у друштву, тематске изложбе, итд. Проактивно ћемо контактирати ове институције и предлагати видове сарадње које можемо узајамно креирати.
- ✓ Неговање сарадње са полицијом, Центром за социјални рад и здравственим установама. Присуством школског полицајца у школи олакшана је комуникација са полицијском службом и постигнут је већи степен поверења родитеља у поступању школе у ситуацијама које се односе на безбедност ученика.

5. Годишњи извештај Тима за заштиту са препорукама за даље унапређење комуникације и сарадње

Ове мере се уносе у годишњи план рада Тима за заштиту и прате се током школске године кроз евалуације, записнике и извештаје. Акценат је на превенцији, сарадњи, транспарентности и активном укључивању свих актера школског живота.

МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА БРОЈА УЧЕНИКА

Осипање у нашој школи није заступљено у великој мери (упросеку 3-4) ученика годишње се испише или на други начин напусти школу).

Основне мере превенције осипања у нашој школи су:

1. Сензибилизација одељењских старешина наставника за идентификацију ученика који су у ризику од напуштања школе (нпр. ученици који често изостају, имају слабу мотивацију, проблеме у понашању)
2. Васпитни рад одељењских старешина са својим одељењем
3. Васпитни рад стручних сарадника са ученицима који показују велико изостајање са наставе и неблаговремено регулисање својих изостанака и/или непримерене облике понашања у школи.
4. Израда индивидуалних планова за ризичне ученике
5. Сарадња стручних сарадника и одељењских старешина са родитељима
6. Развијање подршке вршњака (у оквиру одељења и ваннаставних активности један или више ученика помажу ученику у адаптацији)
7. Сарадња школе са Центром за социјални рад и/или другим надлежним институцијама
8. Јачање мотивације кроз увид у значај образовања. У пракси се показало да су делотворнији индивидуални разговори одељењских старешина и/или стручних сарадника са ученицима у односу на предавања/радионице са целим одељењем. У индивидуалним разговорима ученици осете истинску заинтересованост и бригу што посебно утиче на њихов даљи однос према школовању и даље ангажовање за себе у тој сфери. Ово је још делотворније када је могуће успоставити сарадњу са родитељима.
9. Радионице о животним циљевима, личним интересовањима и плановима за будућност обугваћене су планом рада одељењског старешине и планом рада Тима за каријерно вођење и саветовање. Раде се према приручнику Фондације Темпус.

МЕРЕ ЗА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈЕ ПОЈЕДИНИХ ПРЕДМЕТА

Овај део Развојног плана школе је везан за развој међупредметних компетенција и предузетништва (компетенција за целоживотно учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву) као и развијање општих компетенција ученика као што су критичко мишљење, културна свест, животне вештине, итд. Мере за достизање циљева који ће нам бити у фокусу наредних пет година, које сматрамо релевантним у светлу ширих друштвених промена а који превазилазе садржај појединих предмета су:

1. Интердисциплинарне наставне теме и активности

- ✓ Повезивање садржаја више предмета у заједничким пројектима (екологија, одрживи развој, здравље, људска права).
- ✓ Примена наставе засноване на темама од друштвеног значаја у оквиру редовних и изборних програма.

2. Пројектна и тимска настава

- ✓ Увођење пројектних дана и недеља (нпр.еколошка недеља, недеља толеранције, дан предузетништва).
- ✓ Тимски рад ученика на пројектима који обухватају комуникацију, истраживање и представљање резултата.

3. Васпитни рад кроз часове одељењског старешине

- ✓ Теме из области међуљудских односа, емоционалне писмености, медијације, решавања конфликта.
- ✓ Подстицање друштвене ангажованости и грађанске одговорности.

4. Развој животних вештина

- ✓ Радионице о планирању времена, постављању циљева, доношењу одлука, асертивној комуникацији.
- ✓ Сарадња са организацијама које спроводе обуке за младе (Аутономни женски центар, Црта и сл.).

5. Јачање демократске културе у школи

- ✓ Активан Ученички парламент и укључивање ученика у процес одлучивања.

6. Каријерно вођење и саветовање

- ✓ Радионице о професијама, личним интересовањима и радним вештинама.
- ✓ Посете факултетима, сајмовима образовања, компанијама.

7. Добровољни и хуманитарни рад

- ✓ Укључивање ученика у активности које развијају солидарност, емпатију и одговорност према заједници.
- ✓ Сарадња са хуманитарним организацијама и локалним удружењима.

8. Употреба савремених технологија у настави

- ✓ Подстицање дигиталне писмености и одговорног понашања у онлајн окружењу.
- ✓ Примена дигиталних алата у сврху критичког истраживања, самосталног учења и креативног изражавања.

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ

Континуирано унапређивање компетенција свих запослених у школи у складу са потребама образовно-васпитне установе, индивидуалним плановима, приоритетима развојног плана школе и законским оквирима Републике Србије.

Стручно усавршавање запослених у школи се спроводи у складу са:

- **Законом о основама система образовања и васпитања** (Сл. гласник РС, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021);
- **Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања** (Сл. гласник РС, бр. 109/2021);
- **Развојним планом школе;**
- **Резултатима самовредновања и вредновања квалитета рада установе;**
- **Приоритетним областима које утврђује Министарство просвете;**

- Личним плановима професионалног развоја наставника и сарадника.

Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника:

1. У оквиру установе (минимум 44 сата годишње):

- Стручна већа;
- Интерне радионице и презентације након обука;
- Менторски рад;
- Саветовања, размене добрих пракси;
- Учествовање у раду Тимова школе.

2. Ван установе:

- Учествовање у акредитованим семинарима из Каталога;
- Минимум један програм усавршавања годишње из приоритетне области;
- Учествовање у стручној конференцији, саветовању, округлом столу итд.

3. Приоритетне области:

- Унапређење квалитета наставе и иновација;
- Мотивација ученика ради бољих образовних постигнућа;
- Инклузивно образовање и индивидуализација наставе;
- Компетенције за подршку развоју личности ученика;
- Развој дигиталних компетенција;

Стручно усавршавање секретара школе:

У складу са специфичностима посла, планирају се следећи тематски модули:

1. Организација и правни аспекти рада школе;
2. Информационе технологије у административним процесима;
3. Закони и подзаконски акти у образовању;
4. Радноправни односи и школска документација;
5. Финансијско управљање и планирање;
6. Комуникација са родитељима, ученицима и партнерима;
7. Пратње прописа и законских новина (самостално усавршавање).

8. Актуелности у образовању

Стручно усавршавање директора школе:

1. Учествовање на регионалним и републичким конференцијама за директоре;
2. Едукација из области лидерства, управљања школом, финансија и безбедности;
3. Обуке у организацији Школске управе, МПНТР и Удружења директора.

Праћење и евалуација:

- Сваки наставник, стручни сарадник и запослени води личну евиденцију и предаје годишњи извештај;
- Тим за професионални развој прати реализацију плана и анализира ефекте;
- Извештај се разматра на Педагошком колегијуму у јуну сваке године;
- Установљена форма бодовања и евиденције доступна је у педагошкој служби школе.

Стручно усавршавање се реализује кроз комбинацију интерних и екстерних активности, у складу са приоритетима школе, законским обавезама и потребама запослених, уз посебну пажњу на примену нових знања у пракси и побољшање наставног процеса.

ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Сврха напредовања у звања јесте подстицање континуираног професионалног развоја и препознавање наставника и стручних сарадника који својим радом доприносе унапређивању образовно-васпитног процеса.

У наредном један од циљева је да подстакнемо и мотивишемо наставнике и стручне сараднике за улазак у процес напредовања у звању. У школи до сада није било запослених који су ушли у поступак напредовања у звањима. Имајући у виду сложеност и обимност критеријума, неопходно је систематски радити на мотивисању и оснаживању запослених.

Неке од планираних мера подршке и мотивације које имамо у виду су:

- ✓ Представљање процедура, критеријума и добити напредовања на седницама стручних већа који су обухваћени *Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника*
- ✓ Именовање координатора – подршке из редова стручних сарадника или наставника који ће пратити и помагати колегама у припреми документације;
- ✓ Индивидуални разговори са заинтересованим запосленима у циљу подршке и планирања развојног пута;
- ✓ Истицање примера добре праксе из других школа (где је напредовање подстакло професионални ангажман и афирмацију);

Циљ ових мера јесте да се код запослених развије осећај да је напредовање реалан и достижан циљ, као и да школа стоји иза процеса као институционална подршка.

ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА, СТАРАТЕЉА У РАД ШКОЛЕ

У складу са Законом о средњем образовању, школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програм сарадње са породицом има за циљ да унапреди квалитет образовања и васпитања, да допринесе свеобухватности утицаја на развој ученика, као и да подстакне трајну и конструктивну комуникацију између школе и породице.

Начини укључивања родитеља у рад школе:

1. Редовно информисање и саветовање родитеља

- ✓ Индивидуални разговори о успеху и понашању ученика током дана отворених врата;
- ✓ Саветодавни рад са родитељима чија деца имају потешкоће у понашању или учењу – наставници/одељењске старешине/стручни сарадници;
- ✓ Информисање родитеља путем електронског дневника, сајта и друштвених мрежа школе.

2. Родитељски састанци и едукација

- ✓ Родитељски састанци на почетку школске године ради упознавања са организацијом наставе;
- ✓ Тематски састанци према актуелним потребама нпр. адолесценција, превенција насиља, злоупотребе психоактивних супстанци, зависности од игара на срећу;
- ✓ Информисање родитеља о протоколу за поступање у случају насиља, као и о платформи „Чувам те“ и онлајн обукама.

3. Сарадња у остваривању наставног и васпитног процеса

- ✓ Укључивање родитеља као гостујућег предавача у оквиру плана тима за каријерно вођење;
- ✓ Ангажовање родитеља у раду тимова школе (нпр. Тим за ИОП, Тим за појачан васпитни рад);

- ✓ Учешће родитеља у припреми и организацији излета, екскурзија и пројеката према потреби.

4. Упознавање са правима, обавезама и потребама

- ✓ Информисање родитеља ученика првог разреда о правима и обавезама у вези са образовањем деце;
- ✓ Одељењски састанци за анализу успеха, изостанке, као и теме каријерног вођења (јануар, април).

5. Укључивање у доношење одлука и школски живот

- ✓ Активно укључивање у рад Савета родитеља и школских тимова;
- ✓ Ангажовање у процесима развојног планирања, самовредновања и спровођења школских програма;
- ✓ Консултовање у доношењу одлука о безбедносним, наставним и организационим питањима.

6. Подршка и иницијативе родитеља

- ✓ Пружање могућности за самоиницијативно укључивање (предлози, донације, ангажовање у школским активностима);
- ✓ Сарадња са локалном заједницом и родитељима у активностима од значаја за школу;

7. Евалуација сарадње са родитељима

- ✓ Анкетирање родитеља на крају сваког полугодишта ради праћења задовољства и прикупљања сугестија;
- ✓ Разматрање резултата анкета од стране тима за самовредновање и планирање унапређења сарадње у наредном периоду.

Планирањем и реализацијом ових активности школа обезбеђује сталну, сврсисходну и партнерску сарадњу са родитељима, у функцији подршке развоју ученика и унапређивања квалитета образовно-васпитног рада.

ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА И ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ КАО И СА ПОДЛОДАВЦИМА У СЕКТОРУ КОМЕ ПРИПАДАЈУ ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ СТРУЧНИХ СМЕРОВА

Сарадња са другим школама, институцијама и организацијама од значаја за развој ученика и школе представља важан део образовног – васпитно рада и један од основа остваривања квалитетног школског програма.

У складу са чланом 19. Закона о основама система образовања и васпитања, школа сарађује са локалном самоуправом и другим актерима у заједници ради планирања и реализације активности које доприносе развоју ученика, унапређењу наставног процеса и стварању услова за свеобухватан развој образовне установе.

Посебан значај у овом контексту има и дуално образовање као модел средњег стручног образовања и васпитања. У складу са законом, дуално образовање подразумева остваривање наставе и учења кроз теоријску наставу и вежбе у школи, као и кроз учење кроз рад код послодавца. На тај начин се стичу, усавршавају и граде знања, вештине, способности и ставови у складу са стандардом квалификације и програмом наставе. Школа остварује сарадњу са привредним организацијама ради квалитетне реализације дуалног образовања, обезбеђујући ученицима могућности за практичан рад у реалним условима и развој професионалних компетенција.

1. Сарадња са локалном самоуправом и јавним установама

Школа редовно сарађује са представницима општине Гроцка у циљу унапређења услова за рад и подршке школским активностима. Током школске године остварује се дијалог са представницима општине, укључујући и надлежног у општини за послове образовања, у вези са идејама и потребама ученика и запослених.

Школа сарађује и са комуналном организацијом Гроцка (водоснабдевање, чишћење), електродистрибуцијом, ПТТ Србије и другим јавним службама ради обезбеђивања техничких и комуникационих услова за рад школе.

2. Сарадња у области здравства, безбедности и социјалне заштите

Школа има развијену сарадњу са Домом здравља Гроцка, Градским заводом за јавно здравље Батут и Заводом за болести зависности. У оквиру те сарадње реализују се санитарни прегледи за ученике који обављају праксу у одређеним предузећима, предавања на тему здравља и превенције, као и саветовање ученика и родитеља.

Са Заводом за трансфузију крви и Црвеним крстом Србије школа организује акције добровољног давања крви, у које су укључени запослени, родитељи и шире окружење.

У сарадњи са МУП-ом и школским полицајцем реализују се предавања и активности у области безбедности ученика, превенције насиља и спречавања непримереног понашања. Поред тога, остварује се сарадња са Министарством одбране у реализацији тема из области одбране и безбедности, у складу са наставним планом.

3. Сарадња са установама културе и уметности

Школа сарађује са Центром за културу Гроцка, организујући радионице и културне програме. У току школске године ученици посећују музеје, галерије, позоришта и библиотеке у Београду, што је повезано са наставним планом и програмом и интересовањима ученика.

Запослени и ученици активно учествују у културним манифестацијама у локалној заједници, а школа негује културну димензију образовања као један од начина свеобухватног развоја ученика.

4. Сарадња са другим образовним установама

Школа негује партнерство са другим школама у Србији, посебно са основним школама за чије ученике има отворена врата и приликом њихове посете се посебно посвећује пажња представљању школе, колектива и ученика. У ову активност се укључују сви актери школе укључујући Ученички парламент. Имамо у плану сарадњу са другим средњим школама у циљу размене искустава.

Ученици неких од економских смерова блок наставу обављају на факултету „Сингидунум“ где се за њих приређују посебна предавања итд.

5. Сарадња са привредом – практична настава и дуално образовање

Школа остварује интензивну сарадњу са бројним привредним субјектима ради реализације практичне и блок наставе, у складу са образовним профилима који се изводе у школи:

- **Економска струка:** сарадња се реализује са општинским органима и фирмама које у оквиру своје делатности имају економске и рачуноводствене секторе.
- **Прехрамбена струка:** ученици смера пекар који наставу похађају по дуалном моделу учење кроз рад обављају у Пударцима у предузећу „Дон Дон“ са којим школа има склопљен уговор. Поред тога сарађујемо са пекарама „АС“, „Трпчевски“, као и другим пекарама и месарама на територији општине.
- **Фризерска струка:** ученици се упућују на праксу у приватне фризерске салоне у Гроцкој и Београду.

Ова сарадња је кључна за развој компетенција ученика, упознавање са реалним радним окружењем и стицање искуства потребног за будуће запослење.

6. Сарадња у области образовања и информисања

Школа учествује на Сајму образовања, где представља свој рад, програме и достигнућа ученика. Учешће у припреми и реализацији програма имају наставници и Ученички парламент.

Са туристичким организацијама школа сарађује ради реализације ђачких екскурзија и наставе у природи. Организација се врши у сарадњи са одељењским старешинама, родитељима и туристичким агенцијама.

Школа такође сарађује са трговинским предузећима ради снабдевања потребним наставним материјалом и другим ресурсима за рад.

КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ - НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ЕВАЛУАЦИЈЕ ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Реализација Развојног плана школе пратиће се систематично током целог петогодишњег периода, у складу са принципима самовредновања, извештавања и интерне евалуације.

За праћење остварености циљева и задатака одговорни су: директор школе, Тим за развојно планирање, Тим за самовредновање, Педагошки колегијум, стручна већа, остали тимови у школи, као и Школски одбор. Сваки тим и појединац задужен је за области у оквиру свог делокруга рада, у складу са Годишњим планом рада школе.

Планиране активности праћења и евалуације укључују:

- ✓ Континуирано праћење реализације циљева путем извештаја тимова и стручних већа на нивоу полугодишта и школске године;
- ✓ Израду периодичних извештаја о реализацији развојних задатака који се прилажу педагошком колегијуму;
- ✓ Коришћење различитих метода самовредновања: анкете, интервјуи, посматрање наставе, анализа успеха и васпитних мера, анализа ученика са додатном образовном подршком, праћење резултата на испитима, праћење учешћа у пројектима и такмичењима;
- ✓ Годишњу евалуацију планираних активности на крају сваке школске године са извештајем о остварености планираних исхода и предлогом корективних мера;
- ✓ Јавно представљање резултата на Наставничком већу, Савету родитеља и ученичког парламента, чиме се обезбеђује транспарентност и учешће свих актера у животу школе;
- ✓ На крају петогодишњег периода извршиће се **свеобухватна евалуација Развојног плана**, са анализом степена остварености свих циљева, идентификовањем добрих пракси и области за даље унапређивање.

Резултати праћења и евалуације биће основ за ревизију Развојног плана и формулисање нових приоритета у складу са променама у образовању, потребама ученика и запослених, као и захтевима локалне заједнице.

УЧЕШЋЕ СВИХ АКТЕРА У ИЗРАДИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Развојни план је настао као резултат сарадње свих актера школске заједнице. У његовој изради учествовали су:

- **Директор школе**, који је координисао процес планирања;
- **Стручна служба** (педагог и психолог), која је спровела анализу потреба ученика;
- **Наставници**, кроз рад стручних већа и активну улогу у идентификацији приоритетних области развоја;
- **Ученици** преко Ученичког парламента;
- **Родитељи** путем Савета родитеља и сарадњом са одељењским старешинама;
- **Локална заједница**, која је допринела подацима о потребама окружења и укључила се у планирање партнерских активности.

Оваквим приступом осигурана је транспарентност, демократско учешће и укљученост свих који су заинтересовани за квалитетно образовање у Гроцкој.

САДРЖАЈ

УВОД.....	2
ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ	3
АНАЛИЗА СТАЊА У ШКОЛИ	5
СПОЉАШЊЕ ВРЕДНОВАЊЕ И САМОВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ	12
МИСИЈА И ВИЗИЈА НАШЕ ШКОЛЕ	19
ПРИОРИТЕТНИ РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ.....	21
МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ИСПИТИМА НА КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ СА ПЛАНОМ ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	28
МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА	30
МЕРЕ УНАПРЕЂЕЊА РАДА СА УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ, ОДНОСНО ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА	32
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, КАО И ЈАЧАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА, РОДИТЕЉИМА И ЗАПОСЛЕНИМА	34
МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА БРОЈА УЧЕНИКА.....	36
МЕРЕ ЗА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈЕ ПОЈЕДИНИХ ПРЕДМЕТА	37
ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ УШКОЛИ	38
ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА.....	41
ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА, СТАРАТЕЉА У РАД ШКОЛЕ	42
ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА И ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ КАО И ПОСЛОДАВЦИМА У СЕКТОРУ КОМЕ ПРИПАДАЈУ ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ СТРУЧНИХ СМЕРОВА	44
КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ - НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ЕВАЛУАЦИЈЕ	47
ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА.....	47
УЧЕШЋЕ СВИХ АКТЕРА У ИЗРАДИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА	48
САДРЖАЈ	49